

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/169/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615211138
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:7615211138.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Radoslav BALÁŽ v právnej veci mal. K. Q. J. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Odborárov 53, dieťa rodičov: matky Ž. Q., J. XX.XX.XXXX, G. Š. XXXX/XX, N., právne zastúpenej JUDr. Ivetou Višňovskou, advokátkou v Spišskej Novej Vsi, Radničné nám. 4 a otca neuvedeného, na návrh navrhovateľky A. Q., J. XX.XX.XXXX, G. H. K., Q. XXX, za účasti jej manžela I. G.M., J. XX.XX.XXXX, G. H. K., Q. XXX a za účasti O. O. G. I., Č. XXX, S., v konaní o zverenie do pestúnskej starostlivosti s prísl. a návrhu matky na zrušenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

M e n í sa rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 15P/130/2013 - 20 zo dňa 01.10.2013 a to tak, že sa z r u š u j e ústavná starostlivosť u mal. K. Q. J. XX.XX.XXXX a z v e r u j e sa mal. K. Q. J. XX.XX.XXXX do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky A. Q., J. XX.XX.XXXX, Y. G. H. K., Q. XXX, ktorá je oprávnená a povinná sa o mal. K. osobne starať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Z a v ä z u j e sa matka maloletého Ž. Q.Č., J. XX.XX.XXXX prispievať na výživu mal. K. mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepnoleté nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktoré výživné je povinná uhrádzať, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 20-tého dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.06.2015 sa navrhovateľka domáhala zverenia mal. K. do jej pestúnskej starostlivosti a zaviazania matky prispievať na jeho výživu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa od právoplatnosti tohto rozsudku do budúcnosti, ktoré výživné je matka povinná platiť vždy do 15-tého dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava.

Tento svoj návrh odôvodnila tým, že žije v usporiadanom manželstve s I. G. a z ich manželstva pochádzajú dve deti. Je zamestnaná ako profesionálny rodič v O. O. S. - G. I.. Manžel pracuje vo firme V. & S. N. I. W. N. H.. Po zrelej úvahe požiadala ÚPSVaR Košice o zaradenie do zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť, absolvovala psychologické vyšetrenia a prípravu na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti. Do zoznamu žiadateľov vhodných stať sa pestúnmi alebo osvojiteľmi bola zapísaná dňa 13.04.2015. Ako profesionálny rodič sa stará o mal. Patrika takmer od jeho narodenia. Dieťa je ťažko zdravotne postihnuté - Dawnov syndróm. Vyžaduje si zvýšenú starostlivosť a spoluprácu s odborníkmi. V jej rodine je adaptované, má vytvorené väzby na všetkých jej členov. prosperuje aj

vďaka individuálnym cvičeniam. Mal. K. je najviac naviazaný na ňu, ale na jeho starostlivosti sa v rámci svojich možností podieľa celá jej rodina. Jej rozhodnutie stať sa pestúnkou dozrievalo dlhšiu dobu. Mal. K. do ústavnej starostlivosti Detského domova S. - G. I. bol umiestnený predbežným opatrením, na základe uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 15P/130/2013 zo dňa 09.08.2013, ústavná starostlivosť bola nariadená rozsudkom citovaného súdu č.k. 15P/130/2013 zo dňa 01.10.2013. Maloletý má troch súrodencov a to mal. Y. M. S., Š. M. K. X.. Matka žije s deťmi v slabých sociálnych pomeroch. Prejavila záujem prevziať starostlivosť o dieťa, nemá však k tomu vytvorené podmienky a náročnú starostlivosť by nezvládla. Počas tehotenstva vedela, že dieťa sa narodí zdravotne postihnuté, dvakrát odmietla umelé prerušenie tehotenstva, počas tehotenstva jej bol diagnostikovaný aktívny syfilis. Navrhovateľka s manželom bývajú v rodinnom dome, ktorého spolumatiteľkou je spoločne so svojimi príbuznými a má vytvorené podmienky pre zabezpečenie fyzického, psychického a sociálneho vývoja mal. K..

Matka sa svojim návrhom zo dňa 04.12.2015, doručeným tunajšiemu súdu toho istého dňa, domáhala zrušenia ústavnej starostlivosti nad maloletým. Uvedené konanie bolo vedené pod sp.zn. 16P/365/2015.

Tento svoj návrh odôvodnila tým, že v čase rozhodovania súdu o nariadení ústavnej starostlivosti matka nezvládla skutočnosť, že dieťaťu bol zistený syndróm Morbus Dawn, o čom sa dozvedela ešte v čase pred pôrodom dieťaťa a z toho dôvodu sa rozhodla umiestniť dieťa do ústavu. Bola poučená súdom o tom, že ak bude schopná sa o dieťa starať, rozsudok súdu môže byť zmenený a to tak, že ústavná starostlivosť bude zrušená a bude môcť sa o svoje dieťa sama starať. Od rozhodovania súdu uplynulo dlhšie časové obdobie a v súčasnej dobe je matka schopná poskytnúť dieťaťu primeranú starostlivosť a to aj vzhľadom na jeho zdravotný stav, ktorého je si v plnom rozsahu vedomá. O tejto diagnóze sa informovala u detského lekára a má vedomosť o tom, aké vyšetrenia musí dieťa absolvovať a to, že sú potrebné opakované neurologické a kardiologické vyšetrenia, má vedomosť o tom, že dieťa chodí dvakrát do mesiaca na vyšetrenia do Košíc a má informácie aj o tom, aké lieky užíva. Telefonicky sa informuje o zdravotnom stave dieťaťa niekoľkokrát do mesiaca. Je pravdou, že dieťa pravidelne nenavštevuje, nakoľko nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby cestovala z miesta svojho bydliska do miesta výkonu ústavnej starostlivosti. Má vytvorené podmienky k tomu, aby mohla mať syna v osobnej starostlivosti a má záujem, aby dieťa vyrastalo s ňou, ako biologickou matkou a taktiež so svojimi súrodencami.

Tunajší súd uznesením sp.zn. 16P/169/2015 - 47 zo dňa 07.01.2016 spojil vec o návrhu matky na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletým K., vedenú na tunajšom súde pod sp.zn. 16P/365/2015 s vecou o návrhu navrhovateľky A. Q., J.. XX.XX.XXXX, o zverenie maloletého do jej pestúnskej starostlivosti, vedenou na tunajšom súde pod sp.zn. 16P/169/2015 na spoločné konanie, ktoré sa ďalej viedlo pod sp.zn. 16P/169/2015.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, jej manžela, výsluchom matky, ako aj výsluchom poverených zamestnankýň O. O. S. - G. I. a kolízneho opatrovníka, a tiež oboznámením sa s písomnými dôkazmi a pripojenými spismi a na ich základe zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľka vo svojej výpovedi zotrvala na podanom návrhu. Podľa jej vyjadrenia maloletý K. bol od 22.08.2013 zverený do ich domácnosti ako profesionálnej rodiny z O. O. S. - G. I.. Trpí Dawnovým syndrómom, k čomu sa pripájajú aj ďalšie pridružené choroby. S maloletým navštevuje kardiológa v Rožňave a Košiciach, keďže má srdečnú vadu. Spočiatku tieto návštevy boli každý mesiac a teraz raz za pol rok. Maloletý tiež navštevuje neurológa a endokrinológa. Trpí hypotómiou, takže je potrebné sa mu venovať a ona s ním rozvíja Vojtovú metódu, kedy chodili k fyzioterapeutovi každý mesiac v priebehu roka. Toho času cviky prevádzajú v domácom prostredí prostredníctvom fit lopty. Mentálne aj fyzicky je maloletý na úrovni jednoročného dieťaťa. Od júna 2015 sa začal stavať na vlastné nohy. Je potrebné ho kŕmiť lyžičkou, mlieko pije z fľašky. Nerozpráva, napriek tomu je však spoločenský a snaží sa s okolitým prostredím komunikovať v rámci svojich možností. Je však aj žiarlivý, čo sa prejavilo aj pri poslednej situácii, kedy vykonávala starostlivosť o iného maloletého chlapčeka, s čím maloletý nebol uzročený - plakal a trhal toho chlapca za vlasy. Maloletý potrebuje svoj vlastný režim, aj teraz posledne na dovolenke, keď mu nevedeli zabezpečiť poobedňajšie spanie, bol plačlivý a celý nesvoj. Podľa jej vedomostí biologickí príbuzní maloletého navštívili dvakrát v Detskom domove a to v decembri 2013 a druhýkrát v novembri 2014. Ona samotná s matkou maloletého telefonicky komunikovala raz v januári 2014. Matka sa jej pýtala na K., tiež či ho má rada a potom od nej zaznel aj čudný návrh,

ktorý však nechcela bližšie reprodukovať. Podľa vyjadrenia navrhovateľky jej deti prijali K., ako svojho súrodenca, venujú sa mu, pomáhajú jej so starostlivosťou o neho.

Manžel navrhovateľky I. G., vo svojej výpovedi uviedol, že nemá žiadne výhrady k tomu, aby mal. K. bol zverený do starostlivosti jeho manželky. Mal. K. z ich rodiny má každý rád a preto, keď prišla manželka s týmto návrhom plne súhlasil, čo potvrdil aj svojim podpisom tohto jeho prehlásenia v súdnej zápisnici.

Matka maloletého vo svojich výpovediach nesúhlasila s návrhom navrhovateľky a žiadala, aby mal. K. bol zverený do jej starostlivosti. Uviedla, že oni takisto K. potrebujú a nemôžu sa dočkať, kedy im bude zverený. Uviedla, že toho času býva v rodinnom dome v jednej chýžke a K. dala do Detského domova len na jeden rok, kým si nevytvorí podmienky. Tieto si už vytvorila, keďže si dala vymeniť okno za plastové, zakúpila si pec, vymaľovala si izbu a tiež si zakúpila spálňu. Dom ktorý obýva, patrí jej strýkovi S. Š. a ten nemá nič proti tomu, aby si vzala K. späť. V tomto dome býva len so svojimi dvoma deťmi a to s Y. M. Š.. Jej druh H. K. jej s deťmi pomáha a tiež býva s nimi v tomto dome. Pripustila, že v uvedenom dome je prihlásených 13 osôb a že tam tieto aj bývajú, avšak poukázala na to, že tento dom má 9 izieb, každý z nich tam má vlastnú izbu a aj ona tam býva v jednej izbe so svojimi deťmi. Tiež potvrdila, že sa na uvedený dom vedie exekúcia. Podľa jej vedomosti mal. Patrik nemá štítnu žľazu, má dierku na srdiečku a preto s ním chodia ku kardiológovi a tiež má Dawnov syndróm a je potrebné s ním cvičiť. Na otázku či sa zaujímal akým spôsobom treba cvičiť so synom uviedla, že , že sa na to telefonicky pýtala , ale že jej vraj povedali, že sú to tajné údaje a že sa nesmie kontaktovať s tou pani, ktorá má na starosti jej syna. K zdravotnému postihnutiu jej syna uviedla, že u nich majú ľudia deti aj z horším postihnutím, ktoré sa len tak ťahajú a sú zverené svojim rodičom. V súvislosti len s dvoma jej návštevami maloletého v detskom domove sa vyjadrila, že jej bolo povedené , že stačí ho navštíviť len raz a keď ho dvakrát navštívi a požiada o jeho vrátenie , tak syn bude vrátený. Navyše je tam aj zlý spoj do Detského domova. Vo svojej poslednej výpovedi poukázala na to, že volala detský domov minulý piatok alebo štvrtok, a chcela vedieť, či syn už chodí, či papá, ale neboli jej tieto informácie poskytnuté, lebo sú to vraj tajné informácie. Tiež sa podľa jej vyjadrenia telefonicky kontaktovala aj v roku 2015 a to skoro celý rok. K neporiadku v jej domácnosti v čase návštevy zamestnancov ÚPSVaR uviedla, že títo ju zastihli v čase, keď nakupovala veci na maľovanie. Túto izbu začali maľovať pred dvomi týždňami. Poukázala na to, že poberá len 160,- € a z toho platí výživné na dieťa, ďalej živí ďalšie dve mal. deti a z toho musela tiež zaplatiť vymaľovanie. Ona nepoberá 500,- € alebo 700,- € ako iný a navyše si musí odrobiť 302 hodín za štyri dni. Posteľ pre K. zakúpi hneď potom, čo jej tento bude zverený. Na poslednom pojednávaní uviedla, že tiež si kúpila plazmu, teda televízor a to z peňazí, ktoré jej poslal syn. Tiež pripustila tú možnosť, že pokiaľ by sa jej neuznali podmienky, v ktorých teraz býva, kvôli maloletému by išla bývať aj k svojej vlastnej matke na adresu Mengusovce 155, ktorá má 5 izieb, záchod a kúpeľňu, a ktorá v uvedenom dome býva s jej sestrou s tromi deťmi. Potvrdila, že chodí do Českej republiky navštevovať syna a to raz do roka. Je to preto, lebo má lepšie spojenie k nemu, ako je spojenie do Detského domova. V súvislosti s návštevou syna v Českej republike uviedla, že aj ona má nárok na prázdniny a tak v mesiacoch júl a august vycestovala za synom do Čiech. Tiež potvrdila, že za synom do Čiech odcestovala aj na Vianoce, domov sa vrátila 15. alebo 16.01.2016. Potvrdila, že má dlh na výživnom v sume 230,- €, ktoré je ochotná zaplatiť na základe splátkového kalendára.

Detský domov S. - G. I. vo svojej výpovedi uskutočnenej cestou poverenej zamestnankyne uviedol, že matka telefonicky kontaktovala detský domov dňa 27.01.2016. Pokiaľ by sa bola pýtala na zdravotný stav a vývin dieťaťa, boli by jej túto informáciu poskytli. Jediné informácie, ktoré neposkytujú sú informácie o bydlisku profesionálnych rodičov a telefonický kontakt na nich. Pokiaľ ide o prípadnú návštevu matky, za účelom stretnutia s maloletým, tu bolo možné absolvovať v priestoroch detského domova, pokiaľ by o to matka prejavila záujem. O týchto skutočnostiach informujú každého z rodičov.

Kolíznym opatrovníkom vo svojej výpovedi uskutočnenej cestou poverenej zamestnankyne poukázal na to, že dieťa je dlhodobo vedené v evidencii detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú osobnú starostlivosť. Po narodení dieťaťa matka prejavila vôľu zriecť sa ho, nakoľko ide o zdravotne postihnuté dieťa s Dawnovým syndrómom. Aj vzhľadom na toto jeho postihnutie sa mu zatiaľ nepodarilo sprostredkovať náhradnú rodinu. Matka v čase pôrodu bola liečená na syfilis, neprejavovala záujem o výchovu dieťaťa, jej výchovné prostredie nie je zárukou, že dieťaťu poskytne vhodnú starostlivosť. Pre dieťa matka nezabezpečila žiadne osobné veci, jej domácnosť je jednoduchá, nie je tam žiaden zdroj vody a kúpeľňa, ktorú matka prezentovala pri návštevách, je absolútne nevhodná na využitie. Jej vyjadrenia považoval za účelové, v skutočnosti nemá žiaden záujem o dieťa, nemá na dieťa žiadnu

citovú väzbu a ani dieťa na ňu, nevníma ju ani ako matku. Vzhľadom na uvedené preto navrhol návrhu navrhovateľky na zverenie do pestúnskej starostlivosti vyhovieť, návrh matky zamietnuť a túto zaviazat' na úhradu výživného v prospech ÚPSVaR Rožňava.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 15P/130/2013 vyplynulo, že rozsudkom sp.zn. 15P/130/2013 - 20 zo dňa 01.10.2013 bola u mal. K. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa má realizovať v Detskom domove S. - G. I.. Zároveň súd určil výživné zo strany matky na mal. K. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa mesačne, ktoré je táto povinná platiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova S. - G. I., počnúc od právoplatnosti rozsudku.

Z obsahu uvedeného spisu tiež vyplynulo, že maloletý bol do uvedeného detského domova umiestnený už dňa 09.08.2013 a to na základe uznesenia sp.zn. 15P/130/2013 - 5 zo dňa 09.08.2013, ktorým súd nariadil predbežné opatrenie, na jeho umiestnenie do náhradnej osobnej starostlivosti uvedeného detského domova.

Z priložených dokladov k návrhu mal súd osvedčené, že rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, sp. zn. H. zo dňa 13.04.2015 bola navrhovateľka zapísaná do zoznamu žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa pestúnmi alebo osvojiteľmi.

Podľa výpisov z registra trestov, navrhovateľka nemá záznam v registri trestov.

Podľa správy S. S. G., všeobecného lekára pre dospelých zo dňa 27.04.2015, ošetrojúceho lekára navrhovateľky, táto je zdravá a spôsobilá na pestúnstvo.

Zo správy jej zamestnávateľa Detského domova S. - G. I. vyplynulo, že navrhovateľka za obdobie od apríla 2014 do marca 2015 vrátane dosiahla čistý mesačný príjem vo výške 530,28 €.

Podľa správy o povesti z Obce H. K., navrhovateľka žije v rodinnom dome, má dve deti, výchovu ktorých zabezpečuje na dobrej úrovni. Na komisiách OcÚ doposiaľ nebola prejednávaná. Rovnaká charakteristika bola podaná aj na manžela navrhovateľky.

Zo sobášneho listu navrhovateľky a jej manžela vyplynulo, že títo manželstvo uzatvorili dňa 26.07.2001.

Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava z prešetrenia pomerov v rodine navrhovateľky, menovaná býva v poschodovom dome, ktorého spoluvlastníčkou je so svojimi sestrami. V dome býva len jej rodina a jej matka dôchodkyňa. Miestnosti v dome sú kompletne zariadené potrebným nábytkom. Kultúra bývania je na dobrej úrovni. Rodina vlastní osobné motorové vozidlo Dacia Logan. Navrhovateľka žije v manželskom vzťahu s I. G., ktorý je zamestnaný s čistým mesačným príjmom od 800,- € do 900,- EUR. Z manželstva pochádzajú dve deti, ktoré si plnia povinnú školskú dochádzku. Navrhovateľka je zamestnaná ako profesionálny rodič v Detskom domove S. - G. I.. Od 22.08.2013 zabezpečuje starostlivosť o mal. K., počas starostlivosti o dieťa sa medzi navrhovateľkou, celou jej rodinou a maloletým vytvorili veľmi intenzívne citové vzťahy. Maloletý je dispenzarizovaný v detskej kardiologickej ambulancii NsP Rožňava, kde chodí na kontrolné vyšetrenia každý tretí mesiac a do kardiologickej ambulancie Poliklinika Sever chodí dvakrát ročne. Užíva lieky na zacelenie dierok v srdci a odvodnenie, pričom jeho stav sa zlepšuje. Dvakrát ročne chodí na kontrolné vyšetrenia do endokrinologickej ambulancie v Košiciach. Do februára 2015 s dieťaťom cvičili Vojtovou metódou, teraz cvičia na Fit-lopte. V hrubej motorike pekne napreduje, v jemnej motorike zaostáva. Nerozpráva, ale všetkým jeho gestám navrhovateľka rozumie.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves z prešetrenia pomerov v rodine matky maloletého dieťaťa vyplynulo, že matka za celý čas nezmenila svoje podmienky bývania a prostredie, nevytvorila vhodné podmienky pre dieťa. V detskom domove mal. K. navštívila iba dvakrát a to 16.12.2013 a 20.11.2014, pravidelne však telefonuje. Taktiež jej deti a to mal. Tamara a Štefan neboli v žiadnom kontakte s mal. K.. Dieťa je odkázané na intenzívnu starostlivosť a opateru, špeciálne cvičenie a odborné lekárske prehliadky. Pri návšteve v rodinnom dome, kde matka býva bola jej domácnosť - jedna izba so samostatným vchodom murovaného rodinného domu úplne rozhádzaná s vysvetlením, že maľujú. Takýto stav pretrváva od januára 2015, čo je zrejme z úradných záznamov pri terénnej sociálnej práci. V domácnosti je hygiena na nízkej úrovni, nie je tu dostatok vybavenia, vecí, hygienických

potrieb, potravín a už vôbec tu nie je nič pre mal. K.. Je tu zavedená elektrina, vodu nepreukázali. Prítomná počas návštevy bola širšia rodina a ich vyjadrenia ohľadne možnosti bývania matky v tomto dome boli protichodné. Dotazom na Obec Smižany bolo zistené, že nehnuteľnosť, ktorú matka obýva je v podielovom spoluvlastníctve dvoch osôb a sú tu vedené dve exekúcie. Prihlásených je v dome 13 osôb, no fakticky tu býva presne nezistený počet osôb. Na dome je dlh pre neplatenie úhrad za TKO. Matka dieťaťa je dlhodobo nezamestnaná, nachádza sa v hmotnej núdzi, poskytuje sa jej dávka v sume 114,60 € mesačne a prídavok na deti v sume 47,04 € mesačne. Nemá vytvorené vhodné podmienky a prostredie a matka a dieťa nemajú žiadne citové väzby.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves vyplynulo, že matka maloletého toho času nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, je jej poskytovaná dávky v hmotnej núdzi vo výške 114,60 EUR a ani štátne sociálne dávky nepoberá.

Vyššie uvedené skutočnosti potvrdzuje aj správa Detského domova S. - G. I., z ktorej tiež vyplynulo, že citové naviazanie maloletého na navrhovateľku bolo preukázané aj v čase, keď čerpala dovolenku a maloletý bol umiestnený do detského domova, vtedy odmietal prijímať potravu do službu vykonávajúcich vychovávateľiek, bol plačlivý, nepokojný a boli na ňom pozorované známky strádania profesionálneho rodiča. Matka maloletého okrem dvoch návštev sa o maloletého telefonicky informovala celkovo 16-krát. Súdom stanovené výživné začala plniť v mesiaci október 2013, pričom uhradila výživné vo výške 319,- € a vzhľadom, že si plní vyživovaciu povinnosť nepravidelne, ku dňu podania správy detský domov evidoval neuhradené výživné z jej strany v sume 239,08 EUR.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 48 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

Podľa § 48 ods. 2 Zákona o rodine, pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu 10) a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno zveriť maloleté dieťa do pestúnskej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 48 ods. 3 Zákona o rodine, Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

Podľa § 48 ods. 4 Zákona o rodine, v rozhodnutí podľa ods. 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k mal. dieťaťu.

Podľa § 51 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 Eur mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa.

V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 27,13 Eur na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že je v záujme maloletého K. Q., aby tento bol zverený do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky. Medzi navrhovateľkou a jej rodinou na jednej strane a maloletým na strane druhej sa už začal vytvárať a rozvíja sa citový vzťah, a v rodine navrhovateľov sa maloletý cíti dobre. Z listinných dôkazov predovšetkým z hľadiska posúdenia osobnostných morálnych ako aj zdravotných predpokladov na strane navrhovateľky, mal súd jednoznačne preukázané, že maloletý má v rodine navrhovateľky vytvorené pokojné a láskyplné rodinné prostredie, navyše sa mu dostane riadnej a jeho zdravotnému stavu zodpovedajúcej starostlivosti, keďže od malička je maloletý v rodine navrhovateľky a táto toho času v plnej miere pozná jeho potreby, ktoré si jeho zdravotné postihnutie vyžaduje, a má príslušné zručnosti na zvládnutie starostlivosti o maloletého. Nie je v záujme maloletého, aby tento naďalej zotrval v detskom domove, keďže iné formy náhradnej rodinnej starostlivosti majú byť i podľa platnej právnej úpravy uprednostnené pred ústavnou starostlivosťou, ktorá nastupuje len ako krajné a hlavne pokiaľ možno len dočasné riešenie vo veci starostlivosti o maloletého, kým sa nepodarí zabezpečiť pre neho vhodnejšie výchovné prostredie svojím charakterom bližšie sa rodinnému prostrediu. A to sa v prípade maloletého podarilo zabezpečiť v osobe navrhovateľky a jej rodiny a teda v možnosti zverenia maloletého do jej pestúnskej starostlivosti.

V záujme maloletého nie je ani jeho navrátenie do opätovnej starostlivosti matky. Tá, ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, dlhodobo neprejavovala o maloletého záujem, ktorý by sa dal hodnotiť ako riadny a úprimný záujem o maloleté dieťa. Síce deklaruje požiadavku na prinavrátenie syna do jej osobnej starostlivosti, avšak súd je toho názoru, že tento záujem nie je úprimný, matka absolútne nemá predstavu o tom, akým spôsobom sa má maloletému z hľadiska jeho zdravotného stavu zabezpečovať starostlivosť, a ani nevyvinula dosiaľ žiadnu snahu, či iniciatívu na získanie prípadných zručností vo veci starostlivosti o dieťa postihnuté Dawnovom syndrómom a ďalšími zdravotnými komplikáciami, ktorými trpí maloletý. Je obava, že v prípade návratu syna do jej starostlivosti, by tomuto nezabezpečovala riadnu starostlivosť. Navyše podľa názoru súdu nemá dosiaľ vytvorené ani vhodné výchovné podmienky, ktoré by zodpovedali potrebám maloletého dieťaťa so zdravotným postihnutím, ktorým maloletý trpí.

Súd preto návrhu navrhovateľky vyhovel. Keďže súd zveroval maloletého do pestúnskej starostlivosti, musel zároveň zrušiť aj predtým uloženú ústavnú starostlivosť, keďže tieto dva druhy náhradnej starostlivosti nemôžu byť realizované súčasne. Návrh matky nebolo potrebné zamietť, nakoľko súd v zmysle jej návrhu ústavnú starostlivosť zrušil.

Súd zaviazal matku prispievať na výživu maloletého výživným vo výške minimálneho zákonného výživného, čo v súčasnej dobe predstavuje mesačne sumu 27,13 Eur. Vzal do úvahy skutočnosť, že príjem matky toho času tvorí len dávka v hmotnej núdzi a tiež skutočnosť, že má vyživovaciu povinnosť ešte k dvom ďalším nezaopatreným deťom. V zmysle platnej právnej úpravy zaviazal ju uhrádzať uvedené výživné príslušnému Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, ktorý bude zabezpečovať poskytovanie príslušných finančných príspevkov pre navrhovateľku v súvislosti so zabezpečením osobne starostlivosti o maloletého.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko v danom prípade šlo o konanie vo veci starostlivosti o maloletých, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku, možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia toto rozsudku, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach v piatich vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, trovy výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí, sumy uložené ochrannými opatreniami v trestnom konaní, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci. (Zákon č. 65/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov.)